
 مرکز آزمون	 مجلس خبرگان علاقمه طباطبائی	آموزش و پرورش شهر تهران		دبیرستان های دوره اول مجتمع علامه طباطبائی		
		نام و نام خانوادگی دانش آموز:		امتحانات میان نوبت اول		
		شماره کلاس:	پایه: فهم	زمان آزمون: ۶۰ دقیقه	تاریخ امتحان: چهارشنبه ۱۶ آبان ۱۴۰۳	
		تعداد صفحات: ۳ صفحه		سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴		

بخش اول - معنی و مفهوم شعر و نثر (۲ نمره)

۲ نمره	<p>۱- معنی هر بیت را بنویسید.</p> <p>الف- ستودن نداند کس او را چو هست / میان، بندگی را ببايدت بست</p> <p>کسی توانایی درک حقیقت چیستی خداوند را ندارد و تو (ای انسان) تنها باید از او اطاعت کنی. (۱ نمره)</p> <p>ب- دیده‌ای نیست نبیند رخ زیبای تو را / نیست گوشی که همی نشنود آوای تو را</p> <p>هیچ کسی نمی‌تواند جمال زیبای تو را ببیند و هیچ گوشی نمی‌تواند صدای او را بشنود. (خداوند قابل درک مادی نیست).</p>
-----------	--

بخش دوم - معنی واژگان (۱/۵ نمره)

۱/۵ نمره	<p>۲- مترادف هر کلمه مشخص شده را بنویسید.</p> <p>الف) ای پیرمرد، در موسم کهنسالی و فرتوتی، کار ایام جوانی را پیشه کرده‌ای دوره = زمان = فصل</p> <p>ب) چو بفروختی، از که خواهی خرید؟ / متاع جوانی به بازار نیست کالا</p> <p>پ) به چشم بصیرت به خود در نگر / تو را تا در آینه، زنگار نیست زیرکی - آلودگی</p>
-------------	--

بخش سوم - درک متن (۲ نمره)

۲ نمره	<p>۳- منظور نویسنده یا شاعر از هر جمله مشخص شده چیست؟</p> <p>الف) آفرینش همه تنبیه خداوند دل است / دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار</p> <p>همه چیز در نظام خلقت برای کسی که به دنبال شناخت خداوند است، نشانه‌ای از اوست.</p> <p>ب) تا کی آخر چو بنفشه، سرغفلت درپیش؟ نسبت به اطراف خودت بی توجه هستی؟</p>
-----------	--

بخش چهارم - دانش های زبانی و ادبی (۱۳/۲۵ نمره)

۱/۵ نمره	<p>۴- با توجه به بیت زیر پاسخ هر پرسش را بنویسید.</p> <p>ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی / نروم جز به همان ره که توأم راه نمایی</p> <p>الف- بیت از چند جمله و شبه جمله تشکیل شده است؟ (هر جمله یا شبه جمله را به صورت جدا باز نویسی کنید).</p> <p>شش جمله و شبه جمله / جمله ۱: ملکا (شبه جمله ← ندا و منادا)</p> <p>جمله ۲: ذکر تو گویم جمله ۳: تو پاکی (تو پاک هستی.)</p> <p>جمله ۴: خدایی (تو خدا هستی.)</p> <p>جمله ۵: نروم جمله ۶: جز به همان ره که توأم راه نمایی</p> <p>ب- گروه «ذکر تو» دارای کدام جایگاه دستوری «نقش» است؟ مفعول</p>
-------------	---

<p>۰/۷۵ نمره</p>	<p>۵- در هر جمله جایگاه واژه مشخص شده (نقش دستوری) را بنویسید.</p> <p>الف- کوه و دریا و درختان، همه در تسبیح اند / نه همه مستمعی، فهم کنند این اسرار گروه متممی</p> <p>ب- عقل، حیران شود از خوشه زرین عنب / فهم عاجز شود از حقه یاقوت انار نهاد گروه متممی</p>
<p>۱/۵ نمره</p>	<p>۶- اجزای هر گروه را مشخص کنید. (هسته ، وابسته)</p> <p>الف- گلبرگ‌های سبز غنچه</p> <p>گلبرگ‌ها (هسته) ، سبز (وابسته پسین = صفت) ، غنچه (وابسته پسین = اسم)</p> <p>ب - همه مرغان هوا</p> <p>همه (وابسته پیشین = صفت مبهم) ، مرغان (هسته = اسم) ، هوا (وابسته پسین = اسم)</p>
<p>۲ نمره</p>	<p>۷- نوع ساخت هر کلمه را مشخص کنید. «مشتق / مرکب / مشتق مرکب».</p> <p>«مورچه ، یکدیگر، ستارگان ، جوانمردی»</p> <p>مورچه : مور + چه (غیر ساده = مشتق)</p> <p>یکدیگر : یک + دیگر (غیر ساده = مرکب)</p> <p>ستارگان : ساده (علامت جمع مشتق ساز نیست)</p> <p>جوانمردی : جوان + مرد + ی (غیر ساده = مشتق مرکب)</p>
<p>۱/۵ نمره</p>	<p>۸- در متن زیر چند نادرستی املائی وجود دارد؟</p> <p>روزی خسروی به تماشای صحرا بیرون رفت. باغبانی پیرو سالخورده را دید که سرگرم کاشتن نهال درخت بود. خسروگفت: «ای پیرمرد، در موسم کهنسال و فرتوتی، کار ایام جوانی پیشه کرده‌ای. وقت آن است که دست از این میل و آرزو برداری و درخت اعمال نیک در بهشت بنشانی، چه جای این <u>هرس</u> و <u>حوس</u> باطل است؟</p> <p>دوستان واقعی، راه نیک بختی را به ما نشان می‌دهند و همراهان خوبی برای شکوفایی بهتر هستند. آنها مثل آئینه، همان <u>غدر</u> که خوبی‌ها را پیش چشم می‌آورند، عیب‌ها را هم به ما می‌نمایانند و مهم‌تر آنکه این همه را بی صدا و بی <u>حیا</u>، بازمی‌گویند. اگر خواهی به درجه مورچه <u>قنات</u> کنی ، می‌باش و اگر نه، <u>راحت</u> داده‌اند تا در بستان معرفت حق تعالی تماشا کنی و بیرون آیی.</p> <p>۶ نادرستی املائی- املائی صحیح کلمات: حرص - هوس - قدر - هیاهو - قناعت - راحت</p>
<p>۲ نمره</p>	<p>۹- در هر بیت یا عبارت حداقل یک آرایه شناسایی کرده بنویسید.</p> <p>الف- خیرت هست که مرغان سحر می گویند: / آخر ای خفته سر از خواب جهالت، بردار؟</p> <p>تشخیص (جان بخشی) ← مرغ سخن می گوید. تشبیه ← مشبه: جهالت ، مشبه به: خواب</p> <p>ب- پاک و بی عیب خدایی که به تقدیر عزیز / ماه و خورشید مسخر کند و لیل و نهار</p> <p>تضاد / لیل ≠ نهار تناسب / ماه ، خورشید</p> <p>پ- سخن ، نا پرسیده مگوی واز گفتار خیره پرهیز کن.</p> <p>کنایه / (بدون فکر و بی موقع حرف نزن)</p>

<p>۱ نمره</p>	<p>۱۰- با توجه به بیت زیر پاسخ هر پرسش را بنویسید. که تواند که دهد میوه الوان از چوب؟ / یا که داند که برآرد گل صد برگ از خار؟ الف- چه نوع پرسشی در بیت به کار رفته است؟ پرسش انکاری ب- در مصراع اول چه آرایه‌ای به کار رفته است؟ جناس که - که</p>
<p>۱ نمره</p>	<p>۱۱- برای هر واژه مشخص شده یک هم خانواده بنویسید. متن‌های تعلیمی، با هدف آموزش و اندرز، نوشته شده‌اند، از این رو خواننده باید آهنگ و لحن متناسب با فضای تعلیمی را رعایت کند. در لحن تعلیمی، خواننده با حفظ روحیه نیک اندیشی و خیرخواهی، نرمی و ملایمت در گفتار را به کار می‌گیرد. حفظ آرامش و نرم گفتاری، بر تأثیر کلام اندرزی می‌افزاید، البته گاهی اندرز و تعلیم با زنهار و پرهیز، همراه است و نباید آن را با لحن دستوری و فرمان، یکی دانست. تعلیمی: علم رعایت: مراعات حفظ: حفاظت تأثیر: اثر</p>
<p>۲ نمره</p>	<p>۱۲- مخالف هر واژه را بنویسید. جمال ≠ زشتی مختصر ≠ کامل لطیف ≠ خشن بحر ≠ صامت درنگ ≠ عجله غفلت ≠ هوشیاری مقصد ≠ مبدأ مصوت ≠ صامت</p>
<p>بخش پنجم - تاریخ ادبیات (۱/۲۵ نمره)</p>	
<p>۰/۲۵ نمره</p>	<p>۱۳- شاهنامه فردوسی در چه قالبی سروده شده است؟ مثنوی</p>
<p>۰/۵ نمره</p>	<p>۱۴- و از آثار معروف غزنوی هستند. کارخانه بلخ - حدیقه الحقیقه</p>
<p>۰/۵ نمره</p>	<p>۱۵- اثر مشهور «محمد بن منور» چه نام دارد؟ اسرار التوحید</p>
<p>۲۰ نمره</p>	<p>مجموع نمرات</p>